

de store Byer ere i mange Retninger ganske anderledes Pesthuler end Landet. Her fortælles, at 40 pCt. af Børnene i Københavns Kommuneskoler paa 10—14 Aar daglig ryge indtil 10 Cigaretter, og Lærerne have sørgelige Erfaringer for, at denne Cigaretrygning har skadet dem baade aandeligt og legemligt, ja, de gaa endog saa vidt, at de i deres Andragende sige, at de synes at kunne mærke, at dette at være hengiven til Cigaretrygning, demoraliserer Børnene i det hele taget, saaledes f. Eks. at Knægte, der have vænnet sig til at ryge Cigarer og Cigaretter, naar de ikke kunne faa Penge, stjæle dem for at købe Tobak. Nu tror jeg ikke, at Udvalget just er enig i denne Sag endnu eller vil opfordre Ministeren til lige straks at forelægge et Lovforslag, men vi tro, det er en Sag, som det er rigtigt at tage op, og derfor er Udvalget enig om at foreslaa den henvist til den højtærede Justitsministers Undersøgelse.

Saa have vi Nr. 5, som er det sidste Andragende, vi foreslaa henvist. Det er fra Kristelig Fællesforening. Det er jo et Andragende, vi have haft før. Den Gang førte vi Forhandling om det i 3 hele Dage, tror jeg, og da saa vi det mærkelige Syn, som jeg virkelig ikke havde ventet at se, at den yderste Socialisme og den yderste Reaktion her i Salen sloge sig kærligt sammen om at være imod denne Sag. Den nuværende Finansborgmester i København, Jens Jensen, som den Gang var Ordfører for de samvirkende Forbund, stod op og protesterede paa det bestemteste mod denne Sag, og han og det ærede Medlem for Thisted (N. Andersen), som jo er en god Højremand, vare enige om at falde hinanden om Halsen og erklære, at det kunde de paa ingen optænkelig Maade gaa med til. Jeg skal ikke komme dybt ind paa denne Sag, fordi den, som sagt, var til Forhandling den Gang, men jeg kan ikke se andet, end at her er en Samfundsopgave, som har den aller, allerstørste Betydning. Hvis det blev muligt at forhindre Lock-outer og Strejker, vilde Samfundet i højeste Grad have Interesse af det. De Herrer lode mig rigtignok vide den Gang, at det var noget, der ikke kom os ved, det angik bare Socialdemokraterne og Arbejdsgiverforeningen. Jeg ser, det ærede Medlem nikker. Jo, det kommer os ved alle sammen. Vi føle endnu i det danske Folk Efterveerne fra den store Lockout. Der er kommen Fattigdom og Nød ind i Samfundet ved denne Lock-out, hvor saa

mange Tusinde Mennesker gik ledige hele Sommeren. Vi føle det endnu, og særlig de smaa føle det. Samfundet kan ikke være ligegyldigt for, at Socialdemokraterne og Arbejdsgiverne samle mange Tusinde Kroner i deres Kasser, og naar Kasserne ere godt fyldte, saa slaas de, for nu have de Midler. Jo, det kommer skam os ved, og hvis vi derfor kunde faa en Ordning paa den Sag, f. Eks. saaledes, at under alle Omstændigheder enten det var Lock-out eller Strejke, skulde Arbejdet fortsættes, indtil Sagen var afgjort, var meget naaet. Saa kunde det være, der faldt en Afgørelse, der blev til de Herrer Arbejders Fordel, og det kunde ogsaa være, det blev til de Herrer Arbejdsgivers Fordel. Men Sagen er jo den, at Arbejdsgiverne ville heller ikke. De ville ogsaa have Lov til at samle hundrede Tusinder og slaa til, naar Lejlighed gives. Saa skulde Arbejderne piskes, saa skulde de lukkes ude, og saa skal der være Spilopper.

Jeg skal blot med den ærede Formands Tilladelse af de Bilag, som ligge her, oplæse et Stykke af en meget bekendt Landsmand, en Mand, hvis Ord i allerhøjeste Grad har Interesse, navnlig hos de radikale og ogsaa hos Socialdemokraterne. Det er ingen ringere end Georg Brandes. Han skriver i et Blad, som hedder „Vort Folk“, den 28. Maj 1905:

„Lad vore Politikere aflægge deres overlegne Indbildskhed i Anledning af det meget intet, de have for, og i Stedet indføre Ny-Zeelands tvungne Voldgift hos os. Lad den danske Presse i Stedet for at sysselsætte sig med det rene Vrøvl eller med Ting, som i alt Fald ikke komme os ved, samle sine Kræfter om at tvinge vore Politikere til at foretage dette virkelige Fremskridt.“

Det siger en Mand som Georg Brandes, og det er jo dog et af de største Lys, der skinne i Danmark i dette Øjeblik. Det er en hel lang Artikel, men jeg skal ikke komme ind paa at læse mere op af den. Jeg vil kun sige, at et Flertal af Udvalget er enig om Indstillingen. Det ærede Medlem for Odense (Marott) er ikke med. Han har jo nok faaet Færten af, at sidste Gang, det var fremme, var det en Buk af Socialisterne, at de overhovedet den Gang gik med. Det var nemlig den Gang enstemmigt indstillet, ogsaa med Socialisternes Stemmer. At de ogsaa vare med den Gang, viser Betænkningen; hele Udvalget foreslog den Gang Andragendet henvist. Nu have de lært saa meget, at